

Posudek na bakalářskou / magisterskou práci

školitelský posudek
 oponentský posudek

bakalářská práce
 magisterská práce

Autor: Kateřina Hátová

Název práce: Obsahově a jazykově integrovaná výuka biologie a anglického jazyka – téma sinice

Vedoucí práce: RNDr. Lenka Šejnohová, Ph.D.

Oponent: RNDr. Ina Rajsiglová, Ph.D., Katedra didaktiky a učitelství biologie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

Struktura/členění práce:

Práce je členěna standardně – obsahuje: prohlášení, poděkování, klíčová slova v ČJ i AJ, obsah, úvod, ve kterém autorka seznamuje čtenáře s cíli práce, přehledovou teoretickou část věnovanou metodě CLIL – její charakteristiky, historický vývoj a implementaci do výuky, a sinicím – jejich morfologii, ekologii, významu a praktickému využití; praktickou část představuje dotazníkové šetření mezi studenty učitelství Univerzity Hradec Králové, jež se zaměřilo na jejich dosavadní zkušenosti s CLIL a jejich zájem o implementaci metody do své praxe; konkrétní příprava na VH uvádí aplikaci tématu do výuky, a to pomocí metody E-U-R. Vše doplňuje diskuze, závěr, seznam literatury a přílohy.

Práce neobsahuje seznam zkratk a abstrakt. Abstrakt by, jednodušeji než anotace, vymezil teze a princip předkládané BP.

Literární zdroje, citace a jejich použití:

Autorka adekvátní zdroje, nicméně určité formální chyby se v práci vyskytují např. při řazení citovaných zdrojů v závorkách, kde je uváděno více autorů – viz např. str. 11, str. 15 str. 18 str. 27 aj.

Autorka cituje, jak zahraniční, tak i české autory, nicméně zde vnímám citace rozdělené prvoplánově: v teoretické části věnující se metodě CLIL se čtenář setkává, až cca na dva zdroje zahraniční, většinou s českými autory; ti se navíc často opakují, není tak využito potenciálu literárních zdrojů pro diskuzní část. U podkapitoly věnované sinicím je již výčet zahraničních publikací častější, přesto ne příliš bohatý.

Připomínky mám zde dvě:

- 1) k citaci na str. 15, kde citace Dalton-Pufferová je uváděna bez roku, není tak jasné, ze které publikace autorka čerpala, neboť jich je ke jménu více: 2007; 2011; 2013;
- 2) na str. 16 je uvedeno, že „V letech 2008 a 2011 proběhl celorepublikový výzkum zaměřený na míru a formu implementace CLIL na základních i středních školách“ chybí ovšem informace, o jaký výzkum se jednalo, autoři, příp. název výzkumu.

Výsledky a jejich zhodnocení:

Práce obsahuje i výsledky, kterými jsou vyhodnocení dotazníku zaměřeného na šetření mezi studenty učitelství Univerzity Hradec Králové, jež se zaměřilo na jejich dosavadní zkušenosti s CLIL a jejich zájem o implementaci metody do své praxe; překvapujícím výsledkem je, že CLIL použili ve většině případů učitelé, kteří neměli v kombinaci cizí jazyk (11; 58 %) (otázka 11) – k danému pak bude směřovat má otázka pro obhajobu, viz níže.

Součástí praktické části je i konkrétní příprava na VH k tématu sinic, která je vedená pomocí metody E-U-R. Přestože záměr studentky proaktivizující a s cílem atraktivizovat téma sinic, využívá pro fázi U mj. i výklad (fáze U – pomocí: výkladu, videa, výkladu, diskuze, práce s textem, diskuze), ke kterému se pak v přípravě i vrací; výklad by měl být pouze okrajově zahrnut, neboť i v této fázi výukového modelu by mělo docházet ke konfrontaci žákova původního konceptu tématu sinic se zdrojem nových informací, názorů, nově formulovaných souvislostí ideálně vlastním úsilím žáka, učitelův výklad by tak měl být minimalizován. Velice se doporučuje, aby se v této fázi nepracovalo s transmisivní výukou, kdy učitel předává fakta a znalosti, ale aby se co nejvíce pracovalo se zdroji, se kterými může každý jedinec volně nakládat a učit se z nich.

Pozitivně hodnotím to, že studentka si uvědomuje, viz str. 45, že plánovaná vyučovací jednotka je předimenzovaná a časově obsáhlá, cca 60 minut; dané nicméně optimalizuje a navrhuje krácení na klasických 45 minut. **Otázkou zůstává**, proč toto v BP nebylo řešeno v opačném sledu: tedy příprava nebyla plánovaná rovnou na 45 minut a následně mohla nabídnout případné rozšíření nad rámec 45 minut.

Formální úroveň:

Práce je po formální stránce na dobré úrovni.

Splnění cílů práce:

Práce naplnila předsevzaté cíle, kterými bylo:

1) vypracování literární rešerše na témata:

- CLIL – charakteristika, historie, implementace do výuky
- sinice – charakteristika, ekologie, systém, význam a využití

2) vypracování praktické části:

- dotazníkové šetření
- vytvoření přípravy na hodinu CLIL na téma sinice
- výsledky a zhodnocení tématu jako náplně pro diplomovou práci

Otázky a připomínky:

Připomínky byly uvedeny již výše, a to v části, kde hodnotím literární zdroje, citace a jejich použití.

Další připomínky se týkají části diskuze, závěru a odkazu na PP-prezentace pro VH:

Diskuze je chudá na literární zdroje – chybí srovnávání s citovanou literaturou z úvodních kapitol a podkapitol práce; jedná se spíše o vlastní úvahy autorky, ale ani ty nejsou s literaturou porovnávány.

Závěr – ihned v úvodních řádcích autorka opakuje informace, které píše v teoretické části. V závěru má jít spíše o stručné shrnutí, než opakování již napsaného...

Na PP-prezentaci se dá dostat kliknutím na link, prezentace dostupná na: https://drive.google.com/file/d/1US-E1trkAdLMzfNEFAiA2ZNIux3b_Rb5/view - nicméně měla by být i součástí příloh vlastní BP, aby se s ní čtenář mohl kdykoliv seznámit.

K práci mám následující otázky:

1. Jak si vysvětlujete zjištění z praktické části, že CLIL použili ve většině případů učitelé, kteří neměli v kombinaci cizí jazyk? Jaké by mohly být důvody toho, že učitelé cizích jazyků CLIL ve své aprobaci nevyužívají? Jaká doporučení byste nabídl, aby i tito učitelé CLIL do své výuky zařazovali?
2. **Jakými jinými metodami by mohlo jít nahradit ve fázi U Vaší přípravy na VH výklad, aby se jednalo o metodu/metody aktivizující, konstruktivně zaměřené?**

Celkové hodnocení:

Autorka propojuje tematiku sinic s metodou CLIL, což považuji za podnětné a v současné době, kdy se klade důraz na jazykovou vybavenost všech občanů, za žádoucí. Nicméně zapojení cizího jazyka do výuky svých předmětů může učiteli s běžnou pedagogickou zkušeností připadat zpočátku jako těžko řešitelný úkol. Je tedy žádoucí podpořit ty učitelé, kteří jsou jazykově vybaveni či se nebojí využívat cizí jazyk, k jeho využívání ve vlastní výuce. Předkládaná BP tak nabízí možnost, jak konkrétně využít metodu CLIL v hodinách biologie/přírodopisu, a věřím, že může být inspirací jak učitelům ve školní praxi, tak i učitelům budoucím.

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě a s ohledem na připomínky, týkající se zejména práce s literárními zdroji a sepsané diskuze, zvažuji hodnocení mezi stupni B - C.

Návrh hodnocení (zakroužkujte):

A B C D E F (nevyhověl)

V ...Praze... dne14.08.2023.....

.....Ina Rajsiglová, v.r.
jméno a podpis